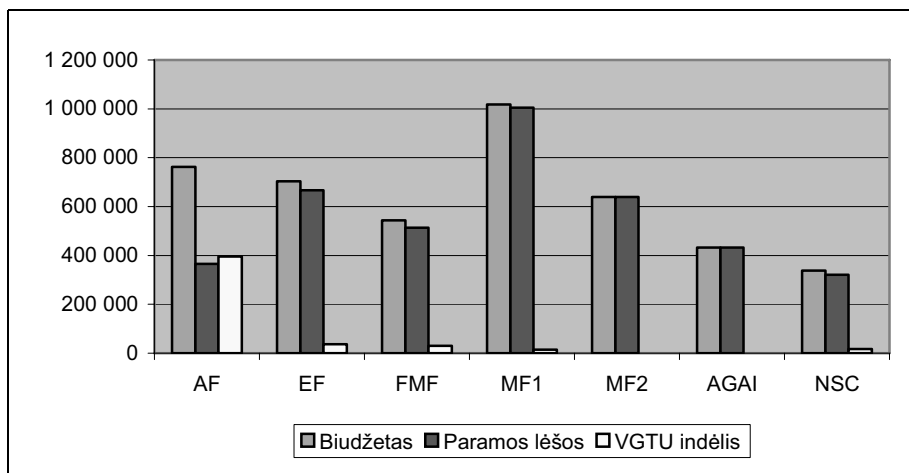

8. PLĖTRA

Sparti situacijos kaita ES, pasaulyje ir Lietuvoje verčia koreguoti 2006 m. VGTU senato patvirtintą universiteto plėtros planą 2007–2013 metams. Praėjusiais metais rektorius išsakymu sudaryta komisija VGTU vidinės struktūros analizei atlikti. Jau komisijos darbo pradžioje aiškėja, kad ji užsiims nedidelių katedrų, laboratorijų sujungimo tikslingumo bei kai kurių fakultetų pavadinimų keitimo, o gal ir sujungimo galimybių tyrimu. Tolesniuose VGTU plėtros planuose – Mechanikos, Transporto inžinerijos bei Elektronikos fakultetų perkėlimas į Saulėtekį. Ieškoti optimaliausios universiteto struktūros verčia ir prasidedanti aukštojo mokslo reforma Lietuvoje bei auganti konkurencija tarp universitetų. Esant nepakankamam valstybės finansavimui, nepaprastai svarbu ieškoti papildomų finansavimo šaltinių tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Vienas iš tokių šaltinių yra ES Struktūrinių fondų lėšos.

2008-ieji tam tikra prasme buvo ribiniai ES struktūrinių fondų paramos naudojimo metai. Tai pirmieji naujojo programavimo laikotarpio metai ir jais VGTU baigė visus vykdytus praėjusio programavimo laikotarpio projektus.

Pirmajame etape mūsų universitetas gavo ES struktūrinių fondų paramą septyniems projektams, kurių bendra suma – 4,5 mln. Lt. Toliau parodyta VGTU vykdytų projektų (Architektūros, Elektronikos, Fundamentinių mokslų bei du Mechanikos fakultetų, taip pat AGAI ir Nuotolinio studijų centro) biudžetų sandara. Šiuose projektuose oficialus VGTU indėlis buvo apie 500 tūkst. Lt, tačiau realiai savų lėšų reikėjo daugiau, nes buvo kompensuojamas tik įrangos nusidėvėjimas projekto metu. Visi septyni projektai – vadinamieji „minkštieji“. Kadangi projektai buvo finansuojami kompensavimo principu (t. y. pirmiausia patiriamos išlaidos ir tik paskui, patvirtinus šių išlaidų tinkamumą, lėšos gražinamos), projektų vykdymas universitetui buvo nelengvas finansinis išbandymas.

8.1 pav. Paramos lėšų ir VGTU indėlio projekte santykis

Užpernai turėjo prasidėti antrasis – 2007–2013 m. programavimo etapas, kuriam VGTU Strateginių tyrimų skyrius pradėjo ruošti iš anksto, tačiau dėl atskirų LR ministerijų ir žinybų nerangumo 2008 m. buvo skelbiami beveik vien vardiniai kvietimai teikti paraiškas. VGTU tokį kvietimą gavo Aviacijos specialistų rengimo ir mokomosios bazės atnaujinimo 2008–2013 m. programai vykdyti. Pradėtas rengti investicinis projektas ir paraiška paramai gauti iš ES struktūrinių fondų atnaujinti aviacijos specialistams rengti būtina mokomąją įrangą – 8,215 mln. Lt, už kuriuos 2010 m. VGTU įsigis vieną dvimotorį, tris vienmotorius lėktuvus, du sraigatsparnius bei navigacijos ir procedūrų treniruoklį. Ši investicija leis labai pagerinti specialistų rengimo kokybę, taip pat sumažins jų rengimo sąnaudas.

VGTU plėtra siejama su Saulėtekio technologijų slėnio plėtra. Jau pradėjo veikti pirmasis Mokslo technologijų parkas, kurio pagrindinis tikslas – pritraukti į Slėnį jau „įsisukusį“ verslą bei sudaryti sąly-

gas pradedantiems verslininkams. Tai bene pirmoji Lietuvoje verslo ir mokslo realaus bendradarbiavimo kregždė. Slėnių plėtra Lietuvoje yra finansuojama iš ES struktūrinių fondų, todėl mūsų universitetas stengiasi išnaudoti visas galimybes prisidėti prie slėnių kūrimo ir gauti kuo didesnę paramą iš ES.

VGTU kartu su VU inicijavo du slėnius – „Saulėtekio technologijų“ ir „Santaros“. Ekspertams teigiamai įvertinus abiejų slėnių vizijas, leista rengti šių slėnių plėtros programas. Po nelengvų ir nevienkartinių derybų bei derinimų VGTU per pirmąjį „Saulėtekio technologijų slėnio“ kūrimo etapą turėtų gauti įrangos už 23 880 tūkst. Lt (numatomas įrangos įgijimas atskiroms laboratorijoms parodytas lentelėje). Vėlesniais etapais į Saulėtekį bus perkelti Elektronikos, Mechanikos ir Transporto inžinerijos fakultetai, numatytos ir investicijos skaitmeninei bibliotekai.

8.1 lentelė. VGTU laboratorijos Saulėtekio technologijų slėnyje

Padalinys (fakultetas, centras ir pan.)	Smulkesnis padalinys (skyrius, laboratorija ir pan.)	Lėšos įrangai, tūkst. Lt
Fizinių ir technologinių mokslų centras	Mikro- ir nanoelektroninių sistemų projektavimo ir tyrimo laboratorija*	2 880
Civilinės inžinerijos mokslo centras	1. Statybinių konstrukcijų laboratorija	7 540
	2. Statybinių medžiagų laboratorija (šios laboratorijos darbe dalyvaus VGTU ir VGTU Termoizoliacijos instituto mokslininkai)	2 800
	3. Pastato energetinių ir mikroklimato sistemų laboratorija	1 170
	4. Kelių technologijų laboratorija	1 200
	5. Geodezijos laboratorija	1 510
	6. Aplinkos technologijų laboratorija	1 150
	7. Geotechnikos lauko eksperimentinių tyrimų laboratorija	3 260
	8. Gruntų fizinių ir mechaninių savybių tyrimo laboratorija*	2 370
Iš viso		23 880

* Laboratorija įsikurs Fizinių ir technologinių mokslų centro patalpose

„Santaros“ slėnyje VGTU svarba ir dėl atstumo, ir dėl slėnio pakraipos nėra tokia didelė, tačiau mūsų universitetas dalyvaus Jungtinio gyvybės mokslų ir Jungtinio inovatyvios medicinos centrų bei Informacinių ir komunikacijų technologijų parko veiklose. Iš šių veiklos rūšių tikimasi gauti apie 7 mln. Lt.

Taip pat ES struktūrinių fondų finansinę paramą bus galima gauti per Nacionalines kompleksines Lietuvos Respublikos programas. Praėjusiais metais VGTU parengė Civilinės inžinerijos bei Transporto nacionalinių kompleksinių programų galimybių studijas. Iš šių dviejų programų tikimasi gauti dar 15 mln. Lt.

Struktūrinių fondų paramai gauti 2008 m. „Viešosios paskirties pastatų renovavimo nacionaliniu lygiu“ programai yra pateikta paraiška „VGTU Transporto inžinerijos fakulteto mokomojo korpuso Plytinės g. 27 renovavimas pagerinant jo energetines charakteristikas“, projekto vertė – 1 108 321,6 Lt.

Lietuvos verslo paramos agentūrai pateikti projektų aprašymai, kurie LR ūkio ministro 2008 m. gruodžio 23 d. įsakymu įtraukti į valstybės patvirtintų projektų sąrašą:

1. „VGTU Kūno kultūros katedros patalpų (Saulėtekio al. 28) renovavimas pagerinant jų energetines charakteristikas“, projekto vertė – 504 794,1 Lt.
2. „VGTU antrojo laboratorinio korpuso Saulėtekio al. 11 renovavimas pagerinant jo energetines charakteristikas“, projekto vertė – 3 301 196,4 Lt.;
3. „VGTU bendrabučio Nr. 5 (Saulėtekio al. 19) renovavimas pagerinant jo energetines charakteristikas“, projekto vertė – 3 993 478,7 Lt.

4. „VGTU bendrabučio Nr. 6 (Saulėtekio al. 39A) renovavimas pagerinant jo energetines charakteristikas“, projekto vertė – 1 555 341,7 Lt.
5. „VGTU bendrabučių Nr. 3 (Saulėtekio al. 16) ir Nr. 4 (Saulėtekio al. 18) renovavimas pagerinant jų energetines charakteristikas“, projekto vertė – 5 549 736 Lt.

Taip pat pateikti ir projektai Valstybės investicijų programai, kurių svarbiausi:

1. „Mokslo ir administracinio centro Vilniuje, Saulėtekio al. 11, statyba“ – 16 710 tūkst. Lt 2009 m. numatytiems darbams atlikti.
2. „Vilniaus Gedimino technikos universiteto pastato Trakų g. 1/26 rekonstravimas – pritaikymas akademinėi veiklai“ – 2009 m. numatoma atlikti darbų už 2 260 tūkst. Lt.
3. Ilgalaikiam turtui įsigyti 2009 m. iš viso už 4471 tūkst. Lt, iš to skaičiaus kompiuterinės bei programinės įrangos už 2 521 tūkst. Lt; laboratorinei įrangai įsigyti už 1 770 tūkst. Lt; transporto priemonėms įsigyti už 100 tūkst. Lt; projektavimas ir renovacija už 80 tūkst. Lt.
4. „Aviacijos specialistų rengimo mokomosios bazės atnaujinimas 2008–2013 m.“, kurio bendra vertė – 34 820 tūkst. Lt.

2006 m. Lietuvoje prasidėjęs spartus nacionalinių technologinių platformų (NTP) steigimo procesas 2008 m. visiškai prigeso. NTP nebegavo finansavimo iš valstybės ir jų likimas buvo visai nebeaiškus. VGTU inicijavo visų NTP vadovų, Švietimo ir mokslo bei Ūkio ministerijų atsakingų darbuotojų pasitarimą, kuris tapo nauju NTP veiklos postūmiu. Po šio pasitarimo buvo priimtas nutarimas leisti platformų veiklą finansuoti iš ES struktūrinių fondų lėšų. Ir tikrai, naujajame programavimo etape atsirado papildoma eilutė konkursinių projektų sąrašė nacionalinėms technologijų platformoms finansuoti. Klausimas tik – kaip tai bus realiai įgyvendinta?

VGTU administruoja vieną – Intermodalinio transporto technologijų – platformą ir rengiasi administruoti dar tris technologijų platformas: Lietuvos statybų technologinę platformą, Lietuvos aeronautikos nacionalinę technologinę platformą bei Darbo saugos technologijų platformą. Šiuo metu Intermodalinio transporto technologijų platforma, vadovaujama doc. A. Šakalio, yra viena iš nedaugelio realią veiklą vykdančių platformų Lietuvoje, apie ją gerai atsiliepia Europos transporto technologijų platformos vadovai. Ši platforma savo veiklą derina su Susisiekimo ministerija, VGTU Intermodalinio transporto kompetencijos centru bei verslo struktūromis. Platforma dalyvauja įgyvendinat nacionalinius ir tarptautinius mokslo projektus. Statybų nacionalinė technologijų platforma egzistuoja vien dėl savo tarptautinės veiklos. Ji 2008 m. organizavo Vilniuje tarptautinį seminarą „Efektyvaus energijos vartojimo pastatuose galimybės“, vykdo „Eureka Build“ tarptautinį projektą. Docentai A. Daniūnas ir A. Stragys aktyviai dalyvauja Europos statybos technologijų platformos veikloje. Deja, Lietuvoje šios platformos veikla, kaip ir daugelio kitų NTP veiklų, yra vangi. Verslo partneriai šiuo metu galvoja, kaip išgyventi, o nuo platformos veiklos, kuri valstybės neremiama, bando atsiriboti. Ne ką geresnė padėtis yra ir su Lietuvos aeronautikos nacionaline technologijų platforma. Darbo saugos technologijų platformą dar tik rengiamasi steigti.

ES yra 31 technologinė platforma. Devyniose iš jų Lietuva turi savo atstovus. Net šešis iš devynių – prof. J. Stankūną, prof. E. R. Vaidogą, prof. R. Navicką, prof. A. V. Valiulį, doc. V. Stragį ir doc. A. Jaržemskį delegavo VGTU. Doc. A. Daniūnas atstovauja Lietuvai, o kartu ir mūsų universitetui, pačioje aukščiausioje ES statybų technologinių platformų valdymo grupėje.